

Cuprins

Bazarul cu amintiri	7
Hong Kong (1994)	20
Despre autobiografie și importanța ideilor	24
Copilăria analogă a unui Baron în puf (1955–1965)	35
Despre liceu, farse, bunicul lui Uber și manutanță! (1965–1975)	48
Despre studiu, litoral, scenă și armată (1974-1979)	87
1980-1984 – Angajat, concediat	104
Marea evadare, operațiunea Mincemeat! (1984–1988)	116
Traiskirchen (1988–1994)	137
Oh, Canada!	154
Bastonul din ranița mea era din... naftalină! (1994 – prezent)	170
Familie, copii, prieteni și societate	198
SISU	216

I

Bazarul cu amintiri

Piazza Grande – Lucio Dalla

Urma unul dintre acele sfârșituri de săptămână când, dacă nu ploua, oamenii se adunau cu miile la talciocul bucureștean „Bazarul cu amintiri“, din Valea Cascadelor. Știam că, asemenea lui Lucio¹, toți tânjim să revenim în Piazza Grande – oricare și unde s-ar afla aceasta, acolo ne simțim în siguranță, acolo ne putem depăna amintirile.

Mi-am zis: *Gata, trebuie să încep să scriu, drumul care se cheamă „mai târziu“ duce spre șoseaua „niciodată“.*

De doi ani îmi propusesem asta, dar nu avansasem mai deloc. Îmi tot ziceam că, uite, proiectul acela al lui Musk o să ia ființă, acuși-acuși.

Îmi închipuiam că Elon Musk, prin compania sa Neuralink, va înființa curând o nouă companie împreună cu Amazon Cloud Services, care să se numească NeuroCloud și care să-și propună să fie depozitara tuturor amintirilor aparținând tuturor membrilor Prime Plus

¹ Lucio Dalla (4 martie 1943–1 martie 2021), compozitor, interpret și actor italian.

(un nou serviciu, abonament mai scump, bandă mai largă etc.); orice membru, printr-o simplă solicitare – criptată și protejată prin autentificare în doi pași –, ar putea să-și descarce din *cloud* toate amintirile înregistrate în cont.

Mă gândeam că-mi va fi mai ușor să pun direct pe PC toate memoriile gata digitalizate și să deschid toate porțile de acces, invitând pe toată lumea să le răsfoiască în voie, fără prea mult efort din partea mea (lenea nu a omorât pe nimeni!).

Pe urmă, m-am gândit că, în cazul meu, soluția ar fi nefuncțională – se pare că proiectul prevedea ca, la naștere, toți copiii să primească un cip minuscul, să-i zicem MBM (minibotmemo), iar când părintele (evident membru Prime Plus și, la fel de evident, părinte cu sensul de tutore legal, nu de preot/pastor/guru) taie cordonul ombilical al copilului, îi introduce părintește și minibotul, care se duce direct în hipocamp, se activează și începe să trimită în *cloud* toate trăirile, sentimentele, imaginile care se transformă imediat în memorii, octet după octet, după octet.

Apropiindu-mă mai degrabă de 70 de ani, însemna că aș fi putut oferi lumii doar memoriile viitoare, respectiv pe cele începând cu momentul în care primeam cipul și, nemaivând cordon ombilical, ar fi trebuit probabil să sufăr o mică operație de implantare.

Mi-am zis că e un subiect bun de carte și film, ceva pe piață exista deja – cărțile din cărți se scriu și filmele din filme se trag –, dar, câtă vreme nu depozitasem încă nimic în baza de date alocată, nu aveam nimic de descărcat.

Nasol, nu mă pot folosi încă de idee (o să mai discutăm despre idei mai încolo).

Atunci mi-am imaginat baza de date a memoriei ca pe o megaladă, primită prin curier – de data asta lada era numerică, nu digitală.

Trebuie să deschid lada repede, până nu vine ploaia sau, Doamne ferește!, Dl Alzheimer în vizită, să-mi strice planurile; iată-mă deci organizând iute un fel de bazar cu tot ce exista înăuntru, în acea megaladă.

Erau acolo: fețe de tineri, șosete desperecheate, șosele neterminate, jucării și brazi împodobiți, un acordeon, mașini, dar și unelte, câțiva crapi, muzică de acordeon, doar un pic de muzică clasică, un consul austriac, sora mea, un Trabant, palincă, agenți sub acoperire, refugiați și azilanți, câțiva soldați (nu mulți), Bob Evis, brigada ASE, hoteluri și oceane, orașe întregi și magazine cu mâncare, ceviche¹, malluri și buletine de vot, Fiti Arieșanu, prieteni, neprieteni, Mihalea și *Song*-ul, români-germani simpatici fără să fie sași, doi scriitori din New York, semințe pentru meci și suplimente alimentare, durere, suferințe, lacrimi, zâmbete, oameni care se tăvălesc pe jos de răs, 72 de oftaturi, un ficat mărit, seriale TV și trofee Oscar, bancnote nou tipărite, bănci și produse chimice, ceva bitcoin, câteva camioane și tractoare gata să intre în București în ianuarie curent (2024), o grădină de legume, câteva colonii de Coronavirus varianta 1.0, 3 kile de

¹ Fel de mâncare originar din America de Sud și Centrală, preparat din pește crud proaspăt, suc de lime, cilantru, ceapă și chili

zaibăr, doamna Popescu, încă o bătrânică, i-am uitat numele, un război neterminat lângă o farfurie Murano din Italia, nevastă-mea în locul unde ne-am reîntâlnit, toate de-a valma și toate oferite de mine acum, unele în cutii desfăcute, altele în pungi de carton sau în cele de plastic, interzise, în saci de iută sau în rezervoare metalice, toate descărcate acum pe o latură a bazarului cu amintiri de pe strada Valea Cascadelor din cartierul Drumul Taberei.

Am început să adun grămăjoare, pe subiecte și ani, cu copilăria, școlile pe unde am fost, joburile pe care le-am avut, pe urmă cu Traiskirchen și Viena, o grămăjoară de la Belgrad, una cu Hong Kong, alta cu Canada și multe alte grămăjoare.

Reclama e sufletul comerțului, clar, și am luat atunci microfonul și m-am adresat spontan celorlalți participanți, care stăteau la standurile unde vindeau orice, mai puțin amintiri.

Le-am zis:

— Bună ziua, vă ofer un procent (nu le am spus cât, să creez suspans!) ca să-mi promovați amintirile, uitate, grămăjoarele astea la care lucrez aici; și ca să fie clar, nimic de aici nu e de vânzare, ci numai de împrumut, cu garanție că le dați înapoi. Am drepturi de autor, copyright 2024.

Mai toată lumea s-a oprit curioasă, s-au adunat și alții, unii chiar venind, intrigați, de la standurile lor.

Cineva a crezut că e vreo conferință de presă și m-a întrebat:

— Ceva cu Iliescu aveți?

Eu:

— Nu am nimic personal cu el, și sper că nici el cu mine – aici, în grămăjoarele astea, nu se găsește politică.

— Altă întrebare? zic (auzisem că așa trebuie să zici, „altă întrebare“, parcă de la un ministru, fost viitor miliardar sau pușcăriaș – cum i-o fi norocul!)

— Cu LGBT sau ceilalți, transsexuali sau transcendențiali ori transhumanți plus, că nu știu exact cum se zice corect, aveți ceva interesant? m-a întrebat o doamnă între două vârste.

Eu:

— N-am, doamnă, îmi pare rău; din păcate, e adevărat, mi s-a spus de la editură că, dacă nu am amintiri cu minorități sau LGBT, nu e prea bine, că încep să facă și ei ca cei de la Hollywood, așa că mă gândesc să inventez una cu un vietnamez negru care e și homosexuală, ca să mă pot rezuma la maximum două pagini, să bifez condiția – sper că mă-înțelegeți, chiar nu-mi place să mă bag în viața oamenilor, e treaba lor ce, cum și cu cine fac. În România, în trecut, homosexualitatea era, regretabil, pedepsită prin lege cu închisoarea, după revoluție a devenit tolerată și nu m-ar mira, după cum e acum trendul în Vest, că o să fie obligatorie.

— Cu Borcea sau cu femeia anului ce aveți?

— N-am nici cu unul, nici cu alta – Borcea e ocupat cu gazul și procrearea, Prodanca, ați văzut și voi, ce mai! Nu, nu ne-am intersectat.

O altă voce, apropiindu-se:

— Eu sunt regizor, Porumbaru, iar ăștia doi sunt producători, Matei Dima și Codin Maticiu, eram în trecere spre Cannes, putem să ne uităm un pic prin grămăjoare, că mai avem timp până vine microbuzul.

Porumbaru – în loc de Porumboiu –, Cannes și microbuzul m-au cam pus pe gânduri (am văzut că și vreo doi de lângă standul alăturat chicoteau și-și dădeau coate), dar mi-am zis că poate că mă-înșel – în febra creației se fac multe jertfe.

— Da, sigur poftiți! Dați-vă, domnule, la o parte! Așa, veniți, veniți!

— Ohh, ohh, ce onoare, domnul Porumboiu și domnii aceia cu filmul *Miami Bici*, scuze, v-am uitat numele, ahh, da, da, Matei Dima și Codin Maticiu; am și eu un *condo* în Hallandale și tot Bici, adică suntem vecini care-vasăzică.

— Pofțiți aici, sorry, vedeți că era să călcați pe Familie, Prieteni și Societate, grămada aceea vă rog să oocoliți.

— Vedeți dumneavoastră – și mersi încă o dată pentru vizită –, cred că v-ar interesa grămăjoara asta din mijloc, cu Belgrad și Viena, dar cea mai tare – vă zic eu, că eu sunt posesorul, eu le-am amintit pe toate – e asta de aici, cu Hong Kong, i-am pus și un bețișor aromat, pentru ambianță, am zis, aranjând discret cu pantoful câteva camioane și tractoare din grămăjoara de București, care tot claxonau încercând să-și croiască drum spre Parlament.

Văzusem cu coada ochiului un om al străzii – sau o fi fost vreun provocator de la Servicii aflat *undercover* – care

voia să urineze chiar pe grămăjoara cu camioanele și de aceea, prevăzător, le-am tras degrabă mai aproape de mine și, văzându-l cum tremură nervos, ca un personaj dintr-un film cu mafioți, i-am zis în șoaptă: „Nu te supăra, văd că tremuri. Ești șmecher sau ți-e pur și simplu frig? Dacă nu mai poți să te ții, uite, poți face pe Parlament, e OK, dar ar fi mai bine să mergi la grămăjoara aia din stânga, cu Cămpina, când eram mic și gol pe o blăniță, același lucru îl făceam și eu atunci, că era frig, hai, te rog frumos, da? Te rog, ceva mai încolo, să nu te vadă domnii producăgizori.

Apoi, ca să pot discuta în liniște cu regizorul și cu producătorii, m-am adresat – un pic teatral, mi s-a spus mai târziu – mulțimii adunate:

— Gata, OK, am zis ce aveam de zis, așa că acum mai răsfirați, mergeți la locurile voastre, nu e mare lucru de văzut aici, mai ales de la distanța la care vă aflați; dacă vreți să răscoliți prin grămăjoare, așezați-vă frumos la coadă, uite, primii sunt domnii regizori, au carte, au experiență, le trebuie un subiect bun și, pe cinstea mea, au venit exact unde trebuia.

Au trecut mii și mii de oameni, pe repede-înainte, deși unii se mai și întorceau din drum. Pe unii i-am văzut dând înțelegători din cap, pe alții, răscolind printre amintiri – își făceau *selfie*-uri. Câțiva păreau să caute cu atenție ceva ce le-ar putea folosi (unii au furat niște teze, cred că erau oameni de litere, i-am lăsat în pace), ceva care i-ar putea înveseli sau ceva care, cel puțin, ar face să treacă

mai repede timpul. Mai târziu, unul dintre ei, între două vârste, cu sprâncene groase și ochelari și mai groși, un pic chel, dar extrem de serios, s-a apropiat și mi-a zis în taină:

— Uitați cartea mea de vizită, eu sunt psiholog renumit, părerea mea profesională este că aveți nevoie de ajutor, v-ați uitat în jurul dumneavoastră să vedeți ce puhoi de lume s-a adunat să se uite în plicurile, pungile, cutiile, sacii, lăzile plumbuite, bidoanele pe care le-ați pus aici așa, în grămăjoare? V-a trecut prin capul ăsta (mi-a ciocănit cu arătătorul în frunte) că sunteți narcisist? Și încă unul mitoman, cine să creadă ce se află în grămăjoarele astea de aici, și sunt multe, ohoho, abia acum văd că mai aveți și altele!

Apoi a continuat:

— Trebuie să veniți neapărat la mine la cabinet, să știți că am și canapea – ați văzut în *Sopranos* și în *Miliarde*, dacă nu mă-nșel, canapeaua aia pe care te-ntinzi și povestești tot –, ca să vă tratez (am și pastile), iar dacă nu merge, o știu pe una din Balotești care vă face cu hipnoză și știe să pună și ventuze. E doar 200 de lei ședința, în 20 de ședințe vă ies toate cheștiile astea din cap (mi-am ferit capul de data asta, avea degetul înțepenit, o artrită mai veche, aveam să aflu).

— Domnule, i-am zis, uite, nu răspund la provocări, mă fac că nu înțeleg sensul, aici la mine în cap e mult de lucru, și sigur am nevoie de ajutor, dar nu pot lăsa pe nimeni să organizeze cheștiile astea, nu suport nici măcar să le atingă. Păi, dumneavoastră ați accepta să vă bage

cineva mâna în cap și să răscolească prin amintirile pe care le aveți când făceați practică la Bălăceanca, la spitalul de nebuni?

L-am lăsat un pic să reflecteze, apoi am continuat:

— Eh, vedeți ce față ați făcut? Nici mie nu-mi convine, așa că sper că înțelegeți – mersi de ofertă, însă *much appreciated*, mergeți mai departe, vă rog; la al doilea stand din dreapta, e unul care vinde pixeli la metru pătrat pentru o comună virtuală, Părpânțele, stați lângă lacul virtual, dacă o mai fi, acolo crește prețul la pixel ca-n poveste; are și fonduri europene, are și drepturile și stângurile de la podul spre Bulgaria, OK, da? Haideți, vă rog, circulați, circulați!

Mi-am îndreptat atenția către domnii regizori care pipăiau – unul, în grămada de Hong Kong, celălalt, în grămada cu liceul 33 (o fi auzit că se demolează liceul 33, care acum se numește Grigore Moșil, și s-o fi gândit că e în trend).

— Domnilor, le-am zis celor doi, toate întâmplările și trăirile, din orice grămadă aleasă aleatoriu de dumneavoastră (atenție, vă zic iar, mi-am înregistrat drepturile, am copyright, da ?), sunt adevărate și, dacă vreți să faceți fotografii, e OK, dar feriți-vă să vă faceți la cele din armată, la baze militare, la NATO sau la grămada aia cu spioni sovietici deghizați în geologi ori la aeroporturile pe lângă care sau prin care am trecut, deși, adunate cât de cât cronologic, așa cum cu onor le vedeți expuse, multe dintre ele sunt intime, cum ar fi bucuria,

durerea, triumful, masturbarea și curățatul dinților, precum și necazurile.

— Înainte însă (am continuat eu) vreau să vă rog ca, dacă vă cedez drepturile de autor (poate înnebunesc subit și vi le dau gratis, doar ca să mă văd în cinematografe sau poate nu am nevoie de bani?), deci, cum ziceam, înainte trebuie să îmi promiteți că o să ascultați – fie la începutul lecturii, fie la sfârșitul acesteia – piesele muzicale sugerate la fiecare început de capitol, OK? Așadar, acum toată lumea ascultă „Piazza Grande“ de Lucio Dalla, da? Ca să nu avem vorbe!

Eh, ați ascultat? Frumos, nu?

— Cum?

— Ați vrea să discutăm un pic despre Hong Kong, dar nu aveți timp? Dacă pot să vă dau cu împrumut un capitol, cel cu Hong Kong?

Toți trei mi-au dat simultan cărți de vizită și, pentru că nu era timp, când un om îți dă ceva, îi dai și tu lui, ca la nuntă, dai un plic cu euro și primești 2 bomboane cu mentă (apropo, am fost la o nuntă unde se căsătoreau un dentist cu o doctoriță neurologă; am primit cadou de la ei un creier mic din gumă și o ață pentru curățat dinții; toți nuntașii au primit aceleași lucruri, deci nu era vreun apropo, a fost cea mai tare experiență trăită la nunți), așa că le-am dat și eu un stick USB cu primul capitol care urma să fie scris (stickul era deci gol, dar ei nu aveau de unde să știe, așa intram și noi în legătură, se făcea conexiunea, aveam ce vorbi data viitoare, *capisci?*).

Înainte să plece, îl văd pe dl Porumbaru cum se scotocește febril prin buzunare și strigă:

— Hoții, hoții, mi-au furat portofelul!!!

Se întoarce spre mine:

— Domnule, uite ce e, eu sunt regizor serios, dar, când vorbeam cu dumneata, cineva m-a făcut la portofel, așa că ești și dumneata un pic vinovat, responsabil adică!

— N-ai vreo mie, două să ne dai împrumut? Până la *screeningul* filmului pe care o să-l facem după povestea dumitale care, sincer, e mai tare decât *Shantaram*, că avem nevoie pentru microbuz, trebuie să ajungem la Cannes în seara asta, poate luăm niște Palme d'Or!

— Sigur, zic, luați de-aici, nu, nu, luați mai mult, fără număr, fără număr (auzisem eu într-o manea celebră), ne descurcăm noi când și dacă o să vă cedez drepturile. Cât despre carte, știți vorba aia: „Mulți moare și'asa n'are“.

Au plecat cu stick-ul gol și cu miile mele; din standul din stânga, chicotele se transformaseră în hohote!

Ce-i de râs, domnule? zic eu. Aia nu e șpagă, ce le-am dat eu – am martori, e împrumut!

Ceilalți nu se puteau opri din râs.

Zice unul:

— Păi nu te-ai prins, domnule, că cei trei nu erau nici regizori, nici producători? Că au fost destule semne (Porumbaru în loc de Porumboiu, ce microbuz merge la Cannes?). Dumneata de unde ești?

— Din Canada, vin de vreo două ori pe an în țară. Și mi-am zis că microbuzul de Cannes e vreo figură de stil,

vreo metaforă, ceva; de la regizorii și producătorii ăștia te poți aștepta la orice.

— Păi, domnule, ăștia erau trei borfași din Bolintin, toată lumea îi știe acum, mai deunăzi au prostit pe unul, așa cu cărți, poezie, ca dumneata pe aici, și i-au luat 5 000 de lei, că îl bagă ei în Uniunea Scriitorilor, ca să capete pensie.

Opps, mi-am zis, am pierdut câteva mii de lei și un stick gol!!!!!!!!!!!!!!

M-am trezit brusc din somn și am rămas nemișcat – *visul, visul*, mi-am zis, *trebuie salvat; sigur, Salvați Bucureștiul, Salvați România, Salvați Roșia Montană, dar pentru mine cel mai important este să Salvez Visul! Și ideile! Nu cumva să uit visul!*

A fost cu siguranță un semn, pentru că în dimineața aceea m-am apucat de scris ceea ce citești tu acum.

Nu avea cum să-mi pară rău de câteva mii de lei virtuale și de un stick de memorie fără memorie, pentru că, fără să-mi dau seama, începusem să dau formă ideii de a-mi scrie biografia și primul capitol pe care l-am scris a fost cel despre Hong Kong!

Acum, că am revenit din virtual în realitate și că, probabil, ai cartea mea în mână, te avertizez că, probabil, vei traversa multe peisaje – unele îți vor părea familiare, câteva – anoste, iar altele – necunoscute, navigând

în complicațiile evoluției mele, un individ unic precum oamenii din jurul tău.

Tapiseria vieții mele, în care se vor fi distilat toate chestiile din megalada aceea virtuală, sper să-ți arate fir cu fir cum și de ce s-au împletit pentru a crea tabloul care este povestea mea.

Știi ceva? În afara invitației de a asista la călătoria mea, am convingerea că vei putea reflecta la viață în general și – de ce nu? – că vei încerca o reconstituire urmând firele care, în final, se vor dovedi comune, căci, până la urmă, ne aflăm la doar șase grade de separare unii de alții!¹

Și, te rog frumos, nu uita să ascuți melodiile sugerate la fiecare capitol.

Urmează stația Hong Kong, nu avem peron, mergem în aeroport (aruncă sticla cu apă, cremele, descălță-te, centura în mâini, ceasul – jos, laptopul – afară, burta – suptă, RX, gata, ai intrat!).

¹ Teoria celor șase grade de separație stipulează că oricare doi oameni de pe planetă sunt interconectați prin cel mult șase persoane (prietenii ai unor prieteni).